

STOP-MOTION

STOP MOTION

YLEISTÄ

Stop motion – sanayhdistelmä tarkoittaa kirjaimellisesti käännettynä ”pysäytetty liike”.

Animaation tekniikoista se on yksi vanhimmista. Maailmanhistorian ensimmäisen animaation kunniatittelista kiistellään, mutta vuonna 1906 valmistunut ”*Noiduttu hotelli*” on usein ollut ehdolla tälle paikalle. Elokuvasa hotellin esineet oli saatu liikkumaan käyttäen stop motion – tekniikkaa. Niin sanottu ”noiduttu” tuoli näytti siis liikkuvan itsestään. Todellisuudessa tuolia liikutti ihminen, mutta filmille tallennettiin tuolin liike niin, että jokaisen kerran liikuttelukerran jälkeen otettiin uusi kuva. Kun kuvasarja yhdistettiin filmille, syntyi illuusio ”itseksensä liikkuvasta tuolista”.

STOP MOTION

YLEISTÄ jatkuu...

Tämän jälkeen stop motion –tekniikkaa on käytetty runsaasti sekä trikkikuvien tekoon että puhtasveristen animaatioiden tuottamiseen.

Animoinnissa voidaan erottaa neljä eri animaatiotyyppiä, joissa stop-motion –tekniikan käyttö on vakiintunut niin, että lajityypit tunnetaan paremmin toisella nimellä. Ne ovat:

- Nukkeanimaatio (nukkeja tai esineitä liikutellaan, niin että eloton esine ”herää eloon)
- Vaha-animaatio (vahaa muovataan ja otetaan uusi kuva jokaisen muovauskerran jälkeen)
- Piksillaatio (ihmisen todellisesta liikkeestä otetaan nopea kuvasarja)
- Time-lapse (esim. siemenen itämisestä kasviksi koottu kuvasarja)

STOP MOTION

KUN TEET STOP-MOTION VIDEON

1. Kameran pitää olla tuettu ja liikkumaton (jalusta/muu tapa kiinnittää kamera/tabletti/kännykkä paikoilleen)
 - tämä johtuu siitä, että kameran ylimääräinen heilumisliike ”tuhoaa” muuten liikkeen illuusion
2. Valon pitää olla sama koko kuvasarjan kuvaamisen ajan
 - tasaisen harmaa pilvipeittoinen päivä paras ulkokuvaamiseen (pilvipouta ei, koska aurinko voi läikähtää esiin pilvien raosta)
 - sisätiloissa kuvatessa asettele valot ja varjot kohdalleen äläkä esimerkiksi avaa ikkunan kaihdinta kuvaamissarjan aikana, koska muuten valaistus muuttuu
 - aseta valkotasapaino, äläkä muuta valaistusasetuksia sen jälkeen

STOP MOTION

KUN TEET STOP-MOTION VIDEON

3. Jos mahdollista, kuvaa ajastimella. Näin vältät kameran näppäimestä syntyvän tärähdyksen, joka näkyy jonkin verran valmiissa kuvasarjassa. Mutta useinkaan tämä ei ole mahdollista, koska liikettä pitää suunnitella ja miettiä enemmän kuin kameran ajastinaika suo. Se ei haittaa, jos kamera on vakaasti tuettu: stop-motion tekniikkaan kuuluu pieni rosoisuus.
4. Muista, että kuvaustilanne pitää olla tarkoin mietitty etukäteen. Kameran linssin läpi näkyy ikään kuin ”elokuvastudio”. Jokainen valonsäde, varjo ja roska on ”näyttelijä” kuvassa, itse liikuteltavan esineen lisäksi.

STOP MOTION

KUN TEET STOP-MOTION VIDEON

5. Jotta pääset parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen, kaikki on siis suunniteltava etukäteen. Siksi käsikirjoitus on välttämätön.

Eräs koulukunta stop motion-elokuvien tekijöitä luottaa kuitenkin rosoon ja särmään niin paljon, että kuvaa melko summamutikassa valtavan määrän kuvia. Näistä tehdään sitten huolellisella valikointityöllä kuvasarja, jossa yllätyksiä ja eloisuutta riittää.

Tämä menetelmä on kuitenkin huomattavan paljon työläämpi kuin se, että kuvasarjan ja kuvaustilanteen mieltii etukäteen huolella.

STOP MOTION

VIDEOTUTORIAALEJA

Näissä englanninkielisissä opastusvideoissa tekniikkaa ja sen mahdollisuuksia on esitelty yksinkertaisesti ja selkeästi. Toinen tutoriaali suosittelee Stop Motion-ilmaisohjelman käyttöä. Se onkin hyvä kuvaamiesi liikesarjojen tutkimiseen. Lopullisen työn teemme kuitenkin videoeditointiohjelmassa, jossa käsittelymahdollisuuksia enemmän kuin ilmaisohjelmassa.

- <https://www.youtube.com/watch?v=ppedXZHhE0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=BcabQnrmGnc>
-